

Een geheime gast

Sam haalt diep adem. Eindelijk frisse lucht. Hij staat bij het Meeting Point, een gigantische kubus in rood-witte blokken op Schiphol Plaza. Het is er superdruk. Nieuwsgierig kijkt Sam om zich heen. Links van hem maken twee mensen ruzie en voor hem kletst een groepje jongens in een taal die hij niet kent. Wat is het? Russisch? Chinees? Geen flauw idee. Schiphol is een kippenhok!

‘Hè, hè.’

Mama’s zucht komt vanuit haar tenen. ‘Oost west, thuis best.’

Ze trekt een vies gezicht.

‘Ik moet naar de wc.’ Ze kreunt. ‘En snel ook. Een schone wc die blinkt en die niet naar poep ruikt. Als we thuis zijn, koop ik meteen tien bussen toiletspray met dennengeur!’

‘Ik ga met je mee,’ zegt Cryssie. ‘Ik knap bijna!’

Sam schudt zijn hoofd. Hij kijkt Cryssie en mama na. Ze hebben de hele vlucht zitten klagen over de smerige wc, die ook nog eens veel te klein was.

‘Mijn bips past er niet eens op,’ mopperde mama. ‘Dat ding is gemaakt voor kabouters! Weet je wat? Ik hou het wel op tot Schiphol.’

En dat hield ze vol. Bijna twintig uur lang.

‘Ik scheur van de honger.’ Papa krabt op zijn achterhoofd en kijkt om zich heen. Er verschijnt een twinkeling in zijn ogen.

‘Kijk.’ Hij grinnikt. ‘Dat bedoel ik.’ Hij knikt naar een standje in de hoek van de hal. Erboven staat in grote krulletters: *De Hollandse worstenkoning!*

Papa likt zijn lippen af. ‘Straks lekker naar huis,’ zegt hij, ‘maar eerst een echt Hollands broodje worst met vette mosterd! Wil jij ook?’

Sam knikt. Na vier weken nasi en bami doet de geur alleen al hem watertanden.

‘Lekker,’ zegt hij. ‘Ik pas wel op de koffers.’

Sam zoekt in zijn rugzak naar zijn telefoon. Wat is dat? Het canvas van het voorvakje gaat op en neer. Alsof de rugzak tot leven komt! Zijn hart schiet in zijn keel.

Hij kijkt naar zijn vader, maar die staat in de rij bij de worstenkoning. Papa staart naar de broodjes die gesmeerd worden en heeft niets in de gaten.

Sams linkerhand gaat langzaam naar het voorvakje. Voorzichtig trekt hij met zijn duim en wijsvinger de rits een stukje open.

Floep! Daar verschijnt een kopje. Sam herkent het dier-tje meteen: het is een tjitjak, een Indonesische hagedis!

Daar heeft hij er op reis genoeg van gezien. Huishagedissen met uitpuilende ogen. Van kop tot staart zouden ze precies op een snee brood passen, zo klein zijn ze. Dankzij vier kleefpootjes kunnen ze tegen de muur en over het plafond lopen. *Nooit met je mond open slapen, waarschuwde de gids, want soms vallen ze naar beneden!*

Tjitjaks doen geen vlieg kwaad (nou ja, alleen vliegen dan, want die eten ze op). Ook zijn ze dol op donkere plekjes. Toen Cryssie er eentje in haar toilettas vond, gilde ze het hele hotel bij elkaar.

‘Dag, jongen,’ zegt Sam zacht. ‘Wat doe jij in mijn rugzak?’

De tjitjak kijkt om zich heen alsof hij zich afvraagt waar hij is beland.

Sam kijkt wat scherper. Deze tjitjak is anders dan de tjitjaks die hij in Indonesië heeft gezien. Die waren allemaal bruin of groen met bobbeltjes. Deze glimt, alsof hij van goud is. Hij lijkt wel opgepoetst. Een levend klompje goud.

Wat moet hij doen met zijn vondst? Aangeven bij de douane? Dat is zielig. Die brengen het beestje vast naar een asiel. Aan papa en mama vertellen? Die hebben nu wel andere dingen aan hun hoofd. Loslaten? Maar niet. Straks heeft het hagedisje een enge ziekte en besmet hij half Nederland.

‘Tadáááá!’

Sam schrikt op.

Papa komt aanlopen met vier broodjes worst in zijn handen. Hij houdt ze omhoog alsof het olympische medailles zijn.

‘Heerlijk!’

Dat is mama, die samen met Cryssie aan komt lopen.

Sam aarzelt geen moment. Hij doet de rits dicht. Niemand hoeft te weten wat hij per ongeluk heeft meegenomen.

‘Lekker,’ mompelt hij. ‘Ik verga van de honger.’

Hagelslagkeutels

Sam legt zijn rugzak op zijn bed en gaat er zelf naast liggen. Hij is doodmoe. Papa heeft uitgelegd dat je zoiets een jetlag noemt. Een dag in een vliegtuig en terugreizen in de tijd gaan je niet in de koude kleren zitten.

Ineens gaat de kamerdeur open. Het is mama.

Ze draagt een witte mand met stinkend wasgoed.

‘Ik draai nog één laatste was voor vandaag.’ Ze pakt de rugzak van het bed en wil de rits van het hoofdvak open-trekken.

‘Niet doen!’ Sam vliegt overeind maar het is te laat. Alle spullen regenen op het bed. Hij rukt de rugzak uit mama’s handen.

‘De rest doe ik zelf wel,’ snauwt hij.

Mama trekt haar wenkbrauwen op. ‘Rustig maar, hoor.’

Ze stopt de vieze spullen in de mand en verdwijnt.

Sam staat op, sluit de deur en ploft weer terug op bed.

‘Dat scheelde niet veel, kleine vriend,’ mompelt hij.

Zijn vingers trekken de rits open. De tjitjak steekt met-
een zijn kopje naar buiten.

‘Welkom in Nederland. Ik hoop dat je het leuk vindt. Hier hebben we geen rijstvelden, alleen maar bollenvelden.’

Hij denkt even na. Hoe kan hij het beestje geruststellen?

‘Je moet een naam hebben,’ zegt hij. ‘Tjitjak kan niet in Nederland. Dat snapt niemand.’

Hij denkt aan Cryssie, die doodsbang is voor hagedissen.

‘Weet je wat? Ik noem je Dissie. Naar mijn stomme zus, die heel hard gaat gillen als ze jou ziet!’

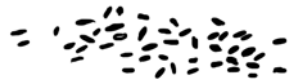
Dissie draait zich om en kakt een bergje superkleine keutels op Sams kussen.

Sam trekt een vies gezicht. ‘Wat doe je!? Daar moet ik vannacht op slapen!’

Dissie gaat op het kussen liggen, boven op de keutelberg.

Sam zet het beestje op de grond en trekt de sloop van het kussen. Getver. Allemaal bruine vlekjes. Snel naar de badkamer om ze weg te wassen.

Als hij over de drempel stapt,

staat Cryssie ineens voor zijn neus.

Ze kijkt naar het kussensloop en trekt haar wenkbrauwen op.

‘Wat heb jij nou gedaan?’ Ze grijnst. ‘Je bed ondergepoept? Gatverdamme, kleuter!’

‘Kappen, zus,’ bromt Sam. Zijn gedachten gaan razendsnel. Cryssie mag Dissie niet zien! Ze gaat gillen of hun ouders erbij halen.

Hij moet iets verzinnen. ‘Ik heb een broodje hagelslag gegeten, dat heb ik zo gemist in de vakantie.’

‘Als mama erachter komt, ben je nog niet jarig.’ Cryssie steekt haar tong naar hem uit.

‘Waarom denk je dat ik zo stiekem doe?’ mompelt Sam.

Cryssie draait zich om en verdwijnt naar haar kamer.

Sam kijkt haar na. Boven eten is verboden. O wee, als er een kruimel op de vloer ligt. Dan gaat mama over de rooie.

Als hij met de schone sloop zijn kamer weer binnenloopt, is de hagedis verdwenen.

‘Dissie? Waar ben je?’

Hij kijkt op de overloop. Niets.

‘Dissie?’ fluistert hij. ‘Zit je op zolder?’

Vanuit de woonkamer klinkt geschreeuw. O, o. Is Dissie beneden? Hebben papa en mama hem ontdekt? Sam roetsjt de trap af.

Dan hoort hij, behalve geschreeuw, ook getoeter. Gelukkig, het is de tv.

Papa is fietsenmaker en dol op wielrennen. Daar kun je hem ’s nachts voor wakker maken. Zelfs in Indonesië checkte hij elke dag zijn telefoon voor de uitslagen. De Ronde van Vlaanderen, de Ronde van Nederland, de Ronde van weet-ik-veel. Mama werd er gek van. *Zet dat ding toch eens uit, man! Je bent op vakantie!*

Mama kijkt op van haar tijdschrift. ‘Ben je nog wakker? Ik dacht dat jij ondertussen wel een kasteel had gebouwd in dromenland!’

‘Ik kan niet slapen,’ antwoordt Sam. ‘Mijn hoofd zit vol herinneringen.’

‘Snap ik,’ zegt papa, zonder zijn ogen van de tv af te wenden.

Een groepje wielrenners rijdt door de bergen. De commentator brult er hysterisch doorheen.

Papa laat zich er niet door afleiden. ‘Parasailen, rijst planten, zwemmen met dolfijnen, schildpadden te eten geven, er heeft zelfs een aap op je hoofd gezeten! Niet zo gek dat je er vol van bent. Neem een glas melk. Dan slaap je als een roos.’

Sam heeft geen zin in melk. Dan liever een glas water. Hij draait zich om om welterusten te zeggen. Dan ziet hij het: boven op papa's stoel zit Dissie!

Papa heeft niets door. Hij tikt met zijn hand op de leuning. 'Kom op, dan,' zegt hij. 'Kom op, de laatste honderd meter! *Go, go, go!* Hoe moeilijk is het?!

Sam houdt zijn adem in. Langzaam komt hij dichterbij. Het is maar twee meter. Met een snelle graai moet hij Dissie kunnen pakken.

Hij strekt zijn hand uit maar Dissie schiet weg.

Twee tellen later verschijnt hij op het tafeltje naast papa. Daar ligt de afstandsbediening. Hij snuffelt eraan en tikt met zijn gouden snuitje tegen een knop.

'Hela!' brult papa. Hij staat op en strekt zijn armen omhoog. Alsof hij zich overgeeft aan de tv.

'Wat is dit?!' schreeuwt hij verder. 'Kom op!'

Dissie springt van het tafeltje af.

Op de tv is ineens een kookprogramma te zien. Een dikke man met een koksmuts zingt een liedje terwijl hij vlees braadt.

Papa kijkt verbijsterd om zich heen. 'Wat maak je me nou?!' zegt hij. 'Dit is het spannendste stuk!'

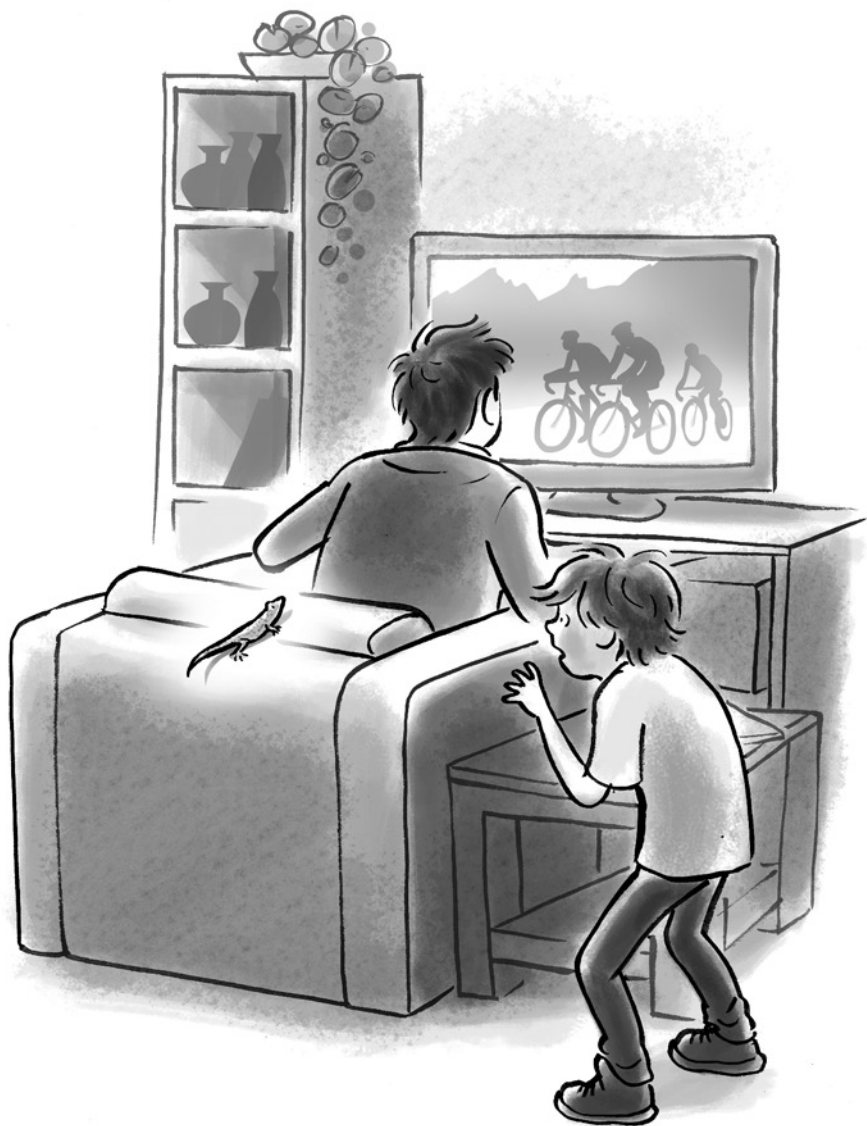
Mama legt haar tijdschrift weg. 'Maar ik doe toch niks!' zegt ze.

Papa graait de afstandsbediening van het tafeltje en zapt terug naar het wielrennen.

'En dat was de wedstrijd!' roept de commentator. 'Wat een spannend einde! Tien seconden die we nooit meer zullen vergeten! Hier gaan we nog jaren over napraten!'

'Tjonge jonge.' Papa schudt zijn hoofd. 'Lekker dan. Je weet toch hoe belangrijk dit voor me is?'

Hij wil nog iets zeggen, maar trekt ineens zijn neus op. 'Wat ruikt het hier trouwens raar.'

Sam snuift mee. Een junglelucht. Dat moet Dissie zijn. Misschien heeft hij een scheetje gelaten. Een gouden scheet. Sam moet erom lachen.

'Ik ruik niks,' zegt mama. 'Je zult jezelf wel ruiken.' Ze pakt haar tijdschrift op en leest verder.

'Het zijn waarschijnlijk de nieuwe burenen.' Papa ploft terug in zijn stoel. 'Die lui komen toch uit Israël of zo? Ze koken vast heel bijzondere dingen.'

'Syrië,' verbetert mama. 'Het zijn vluchtelingen. Die mensen hebben heel wat meegemaakt. Zal ik ze eens uitnodigen voor een drankje?'

Papa haalt zijn schouders op. 'Goed, hoor,' mompelt hij.

Terwijl zijn ouders verder praten, ziet Sam tot zijn opluchting dat Dissie de gang in trippelt. Wandelgangetje, alle tijd, alsof er niets aan de hand is.

'Truste!' Hij maakt dat hij wegkomt.

Dissie laat zich makkelijk vangen. Hij is vast moe van alle avonturen.

Snel brengt Sam het hagedisje naar boven. En dit keer sluit hij de deur goed af.